

ILULISSAT

- **Erhvervsudvikling**

Ilulissat bør som kommunens største by fungere som katalysator for erhvervslivet i hele Nordgrønland. Den imponerende isfjord og UNESCO-området er grundlag for byens turisme, men for at bevare status som Grønlands førende turistdestination skal både infrastruktur og byrum forbedres for stadig at kunne tiltrække turister – og ikke mindst skal 'Isfjordsstationen' etableres. Fiskeriet er stadig livsnerven i Diskobugten, og bør også yderligere understøttes gennem arealudlæg med udvidelsesmuligheder og gode forhold for fiskerne.

For at skabe tilstrækkelige muligheder i Ilulissat, bør det overvejes at udlægge et område til tungere erhverv i udkanten af byen, så der samtidig skabes plads til nye erhverv og innovation i de centrale dele af i byen. Et iværksætterhus kan eventuelt etableres her.

I bygderne kan turismepotentialerne ligeledes sikres og udbygges, bl.a. af private aktører i samarbejde med beboerne. Samtidig er fiskeri, produktion og indhandling centralt for bygdeudviklingen, og planlægningen bør sikre områder til både turisme og fiskeri, afhængigt af den enkelte bygds potentiale.

- **Uddannelse**

I Ilulissat får for mange utilstrækkelig uddannelse til at kunne klare sig i fremtiden. Der skal derfor udvikles gode læringsmiljøer i byen, i form af arealer til nye uddannelsesinstitutioner (f.eks. GU, videregående uddannelser mm.), elevhjem og studieboliger og et godt samspil i bybilledet mellem spændende fritidsområder, institutionerne og andre centrale funktioner. Læring er også nødvendigt i forhold til at styrke erhvervene. Derfor bør kompetenceudvikling tænkes sammen med byens erhvervspotentialer, f.eks. offshore aktiviteter, turisme og fiskeri.

Trods færre elever i bygdeskolerne skal de fysiske rammer være i orden, og kan eventuelt samtænkes med andre funktioner. Også udearealerne, f.eks. legepladser og boldbaner, bør indtænkes i en læringssammenhæng. Bygdeeleverne skal have ordentlige forhold – både fysisk og socialt – når de flytter til byen for at afslutte skolen.

- **Bosætning og gode boliger**

Der skal sikres fortsat vækst i Ilulissat, og det kræver også nye boliger. Gode byrum skal sikre, at byen kan følge med som moderne by. Både alment og privat byggeri skal muliggøres, og der skal således gives mulighed for blandede bolig- og ejertyper til forskellige målgrupper og økonomier, som tilsammen skaber attraktive områder og social sammenhængskraft i byen.

Boligforholdene i bygderne er med til at begrænse erhvervsaktiviteterne på grund af manglende tilflytningsmuligheder og det visuelle udtryk. Ønsket om selv at kunne være med til at bygge nye boliger i bygderne bør imødekommes i den udstrækning det er muligt og i sammenhæng med sanering, f.eks. i Qeqertaq og Saqqaq. Dertil medfører befolkningsudviklingen, at der i bygderne er større behov for ældreboliger, der med fordel kan integreres i den eksisterende boligmasse, f.eks. i Ilimanaq.

- **Kultur og identitet**

Et aktivt kulturliv er med til at vitalisere Ilulissat som attraktiv vækstby og skabe bedre sociale rammer. Derfor bør de fysiske rammer både ude og inde støtte op om individuel kreativitet og foreningsliv i byen og muliggøre både hverdagsaktiviteter og større arrangementer – både for moderne og traditionel kultur. Kulturen kan også gøre sig synlig gennem kunst i bybilledet.

Foreningslivet er aktivt i bygderne, men kræver støtte og rådgivning for at bevare sin rolle. Fysisk kan foreningernes behov efterleves i udearealer og lokaler til formålet. F.eks. ved en bredere udnyttelse af forsamlingshuse og servicehuse i hverdagen.

- **Tryghed og det gode liv**

Ilulissat har brug for at der udvikles et attraktivt bymiljø, der både skal gøre byen til et bedre sted for beboerne, tiltrække nye borgere og styrke byens placering som turismemagnet. Det stiller krav til bygningernes udtryk, især i centerområder. Byrummet har stor betydning for trygheden, derfor skal pladser og stier indbyde til ophold og være sikre at færdes på, især for de mange børn og unge.

Placering af større institutioner og funktioner i og rundt om byen skal gennemtænkes, så de kommer til fordel for flest borgere i byen, og så funktionerne er med til at skabe liv og sammenhæng i byrummet.

I bygderne er fælles mødesteder med til at borgerne kommer hinanden ved, og en opprioritering af fælles faciliteter vil være med til at skabe værdi om livet i bygderne. Forskellige funktioner kan kombineres med servicehusene, såsom værksteder og fælleslokaler, og blive til et samlende sted for bygdens beboere. Samtidig skal ordentlig belysning, stier, taphuse mm. være med til at gøre hverdagen bedre for den enkelte.

- **Sundhed og forebyggelse**

Ilulissat er hjemby for regionssygehuset i Sundhedsregion Avannaa, og med etablering af familiecenteret i Ilulissat er der sat fokus på forebyggelsen. Det bør følges op med mere uformelle muligheder i byen, samt udendørsaktiviteter, f.eks. en træningsplads, legepladser mv., både i sammenhæng med de enkelte boligkvarterer og faciliteter for hele byen. Muligheden for etablering af idrætsgymnasium i byen bør samtænkes med behovet for en multihal og borgerønsker om svømmehal og kunstgræsbane.

Der er mange steder i bygderne stort fokus på sundhed og bevægelse. Derfor bør mulighederne for idræt styrkes, bl.a. brugen af fælleshusene. Der skal udlægges områder til fritidsaktiviteter som fodboldbane, legeplads mm. i bygderne, f.eks. ønsker man i Ilimanaq at anvende søen.

- **Infrastruktur og forsyning**

Byens infrastruktur er bremseklovs for udviklingen, ikke kun i byen selv, men for hele regionen. Der arbejdes for en tilstrækkelig udvidelse af lufthavn og havn, så de eksisterende kapacitetsproblemer bliver løst og fremtidssikret, og til gavn for eksisterende og nye erhvervs muligheder. Samtidig kan der udlægges områder til udskibning af affald og en eventuel flytning af forbrændingsanlægget, så større tekniske anlæg i udgangspunktet ligger i udkanten af byen og væk fra beboelse. Byens infrastruktur (både vej- og stinet) bør også leve op til byens størrelse.

I flere bygder spiller kajfaciliteter og læmoler en stor rolle for fiskerimuligheder og især fiskernes sikkerhed og arbejdsforhold. Bygdernes forbrænding og dumpe samt kørespor dertil bør forbedres. Hvis man ønsker turisme, er det nødvendigt med en mere hensigtsmæssig placering af dumpe mv.

- **Klima, miljø og natur**

Der skal arbejdes videre for en Isfjordsstation i international skala, der både sætter Ilulissat på verdenskortet og kan fungere som omdrejningspunkt for byens borgeres interaktion med naturen. Som kommunens største by bør Ilulissat gå foran med bæredygtighed og miljøtiltag. Det handler både om potentialer gennem vedvarende energi, forbedring af spildevandsudledning, kloakering, og områder udlagt til bæredygtigt byggeri. Samt affaldshåndtering og miljøoprydning, så byens knappe plads kan udnyttes ordentligt. Det er også nødvendigt at sætte ind i forhold til klimatilpasning. Der skal desuden udarbejdes en samlet rekreativ plan for byens grønne og åbne områder.

Naturen, fangst og sejlads spiller en stor rolle for bygdelivet, og skal både indtænkes i turismemuligheder og i kulturlivet, f.eks. afmærkede ruter, så naturen beskyttes bedst muligt. Det samme gælder placeringen af fritidshytter, der skal foregå nænsomt for at bevare naturens kvaliteter.

- **Kulturarv og bevaring**

Den aktive kulturarv med fiskeri, fangst og husflid er vigtig for borgerne i både by og bygder. Dette kan anvendes aktivt, både i forbindelse med turismen, i hverdagslivet og bybilledet. De ældre bevaringsværdige bygninger bør vedligeholdes yderligere, og et tydeligere samarbejde mellem byens museer og skolerne vil være med til at skabe en større forståelse for egen kulturbaggrund. Byens grønne strækninger og hundeområder er med til at minde os om vores historie og kultur og skabe luft i byen.

I bygderne omkring Ilulissat er der flere bevaringsværdige bygninger. Lokalt ønsker man at anvende disse mere aktivt, f.eks. oprettelse af museum i Saqqaq. Disse ønsker skal planlægningen understøtte, som f.eks. i Ilimanaqs ældre bygninger.

- **IT, demokrati og dialog**

Kommuneplanen skal blive et vigtigt redskab for den gode forvaltning af byen og bygderne, hvor nye tiltag sker i overensstemmelse med målsætningerne for området. Det kræver også, at information når ud til borgerne, og at de løbende høres i processerne. Kommuneplanen skal aktivt sikre dialogen med borgerne, især i en proces, hvor man ønsker en hurtig udvikling af bl.a. erhverv og infrastruktur.

IT bliver et centralt værktøj til at sikre dialogen. Det kræver støtte, især i bygderne, så borgerne lærer at anvende det. Uddannelsesinstitutionerne bør spille en aktiv rolle i udvikling af (nær)demokratiet.